

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU POLITIČKE ORGANIZACIJE GRAĐANA „NAŠA STRANKA“

Broj: 03-07-6-391/22
Sarajevo, 29.03.2024. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije građana „Naša stranka“ za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Političke organizacije građana „Naša stranka“ za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja¹ Politička organizacija građana „Naša stranka“ se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	13.913,00	1,82
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	46.536,94	6,09
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	5.807,52	0,30
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	661.539,64	86,62
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	727.797,10	94,83
II	Ostali prihodi i drugo	39.483,00	5,17
	Izvori finansiranja (I+II)	767.280,10	100,00

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju² stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 518.154,33 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Politička organizacija građana „Naša stranka“. Skraćeni naziv je POG „Naša stranka“.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ registrovana je kod Općinskog suda u Sarajevu, rješenjem broj: 065-0-Reg-08-001257 od 21.04.2008. godine. Rješenjima istog suda, broj: 065-0-F1-11-000006 od 20.09.2011. godine, broj: 065-0-F1-14-000017 od 26.06.2014. godine, broj: 065-0-F1-15-000012 od 12.08.2015. godine i broj: 065-0-F1-17-000012 od 25.09.2017. godine upisane su promjene sjedišta stranke i lica ovlaštenih za zastupanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Branilaca Sarajeva 5/1.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, lice ovlašteno za zastupanje stranke je Nihad Uk, generalni sekretar.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2021. godinu je Nihad Uk.

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (Izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, koji je dostavljen dana 12.02.2024. godine.

² Podaci iz korigovanog obrasca 4 (Rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, koji je dostavljen dana 12.02.2024. godine.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Politička organizacija građana „Naša stranka“ ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centrala i
- 34 odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Političke organizacije građana „Naša stranka“ za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Političke organizacije građana „Naša stranka“ obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Političke organizacije građana „Naša stranka“ izvršeni su u periodu od 2008. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa statutom i programom utroška sredstava, da vodi tačne evidencije o primljenim prilozima, da se ne finansira iz zabranjenih izvora, da u svojim poslovnim knjigama uspostavi potpune i pravilne evidencije o prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

U korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu Politička organizacija građana „Naša stranka“ je iskazala troškove u iznosu od 518.154,33 KM.

Uvidom u Finansijski plan za 2021. godinu koji je stranka dostavila uz godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu, utvrđeno je da je stranka planirala troškove u ukupnom iznosu od 604.434,00 KM. Napominjemo da je stranka dana 31. 12. 2021. godine dostavila Izmjenu Finansijskog plana za

³ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

2021. godinu od 29. 12. 2021. godine. Izmjena Finansijskog plana za 2021. godinu sačinjena je na kraju godine kada su rashodi već poznati, te ista nije uzeta u razmatranje.

Finansijskim planom za 2021. godinu stranka je planirala Dug iz ranijeg perioda - povrat pozajmica u iznosu od 46.450,00 KM i Ukupan dug - lokalni izbori 2020 dobavljači u iznosu od 49.116,00 KM. Dug iz ranijeg perioda - povrat pozajmica i Ukupan dug - lokalni izbori 2020 dobavljači nisu trošak tekuće godine, te ne mogu biti uključeni u program utroška sredstava.

Politička organizacija građana "Naša stranka" nije se pridržavala finansijskog plana, pa je u 2021. godini ostvarila troškove u većem iznosu od troškova predviđenih Finansijskim planom za 66.830,87 KM⁴, kako slijedi:

- (1) Finansijskim planom za 2021. godinu, stranka nije planirala troškove sitnog inventara i auto guma, troškove održavanja opreme, troškove kamate, troškove negativnih kursnih razlika, ostale rashode i rashode prethodnih godina, a ostvarila ih je u iznosu od 4.265,81 KM.

Prema podacima iz finansijskog izvještaja, stranka je u toku godine ostvarila troškove sitnog inventara i auto guma u iznosu od 763,24 KM, troškove održavanja opreme u iznosu od 113,60 KM, troškove kamate u iznosu od 63,25 KM, troškove negativnih kursnih razlika u iznosu od 3,95 KM, ostale rashode u iznosu od 91,50 KM i rashode prethodnih godina u iznosu od 3.230,27 KM;

- (2) Politička organizacija građana "Naša stranka" je u 2021. godini prekoračila planirane troškove reklame i propagande, usluga, ugovora o djelu, reprezentacije, takse, novčane kazne i slično, zakupnine poslovnih prostora, ostalih zakupnina i knjigovodstvenih usluga za ukupno 62.565,06 KM, kako slijedi:

Stranka je planirala sredstva za troškove reklame i propagande u iznosu od 2.000,00 KM, troškove usluga u iznosu od 3.000,00, troškove ugovora o djelu u iznosu od 94.548,00 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 7.000,00 KM, takse, novčane kazne i slično u iznosu od 1.090,00 KM, troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 73.000,00 KM, troškove ostalih zakupnina u iznosu od 2.000,00 KM i troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 12.130,00 KM.

U 2021. godini stranka je ostvarila troškove reklame i propagande u iznosu od 3.134,29 KM, troškove usluga u iznosu od 6.885,34 KM, troškove ugovora o djelu u iznosu od 114.475,58 KM, troškove reprezentacije u iznosu od 11.203,94 KM, takse, novčane kazne i slično u iznosu od 21.620,00 KM, troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 82.848,90 KM, troškove ostalih zakupnina u iznosu od 3.759,22 KM i troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 13.405,79 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije utrošila sredstva u skladu sa programom utroška sredstava za 2021. godinu, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička organizacija građana „Naša stranka“ prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka člana.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila tačne i pravilne evidencije o svojim rashodima i blagajničkom poslovanju i nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

⁴ Podaci iz korigovanog obrasca 4 (Rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, koji je dostavljen dana 12.02.2024. godine.

- (1) Stranka je u poslovnim knjigama za 2021. godinu naknadno, nakon Preliminarnog izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja, koji je stranci dostavljen 02.02.2024. godine, evidentirala korekcije na kontu zakup poslovnog prostora i kontu prihoda od nenovčane donacije u iznosu od 3.503,52 KM. Takođe stranka je, u poslovnim knjigama za 2021. godinu, naknadno, izvršila reklasifikaciju troškova, te je korigovala konta troškova zakupa poslovnih prostora, zakupa ostalih prostora, grafičkih usluga i troškova izrade naljepnica, letaka kartica, takse za učešće na izborima i rashoda prethodnog perioda. Stranka je dostavila i nalog za knjiženje glavne knjige broj OS-000022 (31.12.2021) i korigovani bruto bilans na dan 31.12.2021. godine.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, poslovne knjige se zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine najkasnije do roka za dostavljanje finansijskih izvještaja. Rok za predaju godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu Finansijsko-informatičkoj agenciji bio je 28.02.2022. godine.

- (2) Stranka u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju nije pravilno iskazala podatke o troškovima, odnosno nije pravilno klasifikovala svoje rashode, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala troškove zakupa poslovnog prostora koje je koristio odbor u Cazinu.

Stranka je troškove zakupa sale po računu dobavljača JU „Centar za kulturu i turizam“ Cazin broj 01-0-32/21 od 20.12.2021. godine u iznosu od 200,00 KM iskazala u korigovanom godišnjem finansijskom izvještaju kao troškove zakupa poslovnog prostora. Trošak zakupa sale stranka je trebala iskazati kao troškove ostalih zakupa.

- (3) Politička organizacija građana „Naša stranka“ nema pravilnu dokumentaciju o poslovanju gotovinom.

- Uvidom u naloge naplate utvrđeno je da stranka nije pravilno vodila evidenciju o isplati sredstava iz blagajne. Stranka je na nalogima naplate broj: NU 01-12/2 od 31.12.2021. godine, NU 07-07/2021 od 31.07.2021. godine, NI 02-04/21 od 30.04.2021. godine, NI 03-04/21 od 30.04.2021. godine i NI 05-03/21 od 31.03.2021. godine iskazala i iznos koji je iz blagajne uplaćen na transakcioni račun.
- Stranka je dnevnik blagajne vodila mjesečno, a promjene koje su nastale u konkretnom mjesecu, u dnevniku blagajne za taj mjesec je evidentirala po datumima nastanka promjene. Na nalogima naplate i isplate, kao datum naloga, naveden je posljednji dan u mjesecu, te datum u blagajničkom dnevniku ne odgovara datumu na nalogima naplate i isplate.
- Nalozi blagajne, kao i dnevnik blagajne, su potpisani samo od strane osobe koja je kontrolisala blagajnu, ali ne i od strane blagajnika i osobe koja je dala ili primila novac.

Troškovi izborne kampanje

Tokom 2021. godine Politička organizacija građana „Naša stranka“ učestvovala je okviru koalicije na prijevremenim izborima za načelnika Općine Travnik.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača

⁵ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne

koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH stranka je u svrhu izborne kampanje za Prijevremene izbore za načelnika Općine Travnik u 2021. godini mogla da potroši 4.765,10 KM.

Politička organizacija građana „Naša stranka“ nije u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu iskazala troškove kampanje.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Političkoj organizaciji građana „Naša stranka“ da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa statutom i programom utroška sredstava,*
- *da u svojim poslovnim knjigama uspostavi tačne i pravilne evidencije o rashodima,*
- *uspostavi pravilne evidencije o poslovanju gotovim novcem,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Politička organizacija „Naša stranka“ je dostavila očitovanje na nalaze utvrđene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Uz očitovanje stranka je dostavila korigovane obrasce 3, 4 i 5 godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu. Služba za reviziju je uzela u obzir korigovane obrasce koje je politička stranka dostavila i u skladu s time korigovala nalaze revizije iz preliminarog izvještaja.

Naknadne korekcije knjigovodstvenih isprava (dnevnik blagajne i nalozi uplate i isplate) nisu uzete u razmatranje, s obzirom da je odgovorno lice dužno da knjigovodstvenu ispravu ovjeri svojim potpisom prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige.

Služba za reviziju je uvažila argumentovane primjedbe stranke i u skladu s time korigovala nalaze revizije iz preliminarog izvještaja.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Tanja Golijanin

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić